

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

CXX. An rectè prohibeantur coniugio, olim ad septimum, nunc ad quartum
vsque gradum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Itaq; in Leuitico grad^o quidā sunt legis naturalis; quidā Iudicialis. 1. Quia patet ex poenis *Leu. 20.* vbi matrimonia Cōsanguinitatis in 1. gradu lineæ rectæ & trāuersæ; Et Affinitatis 1. gradu lineæ rectæ; puniūtur morte; cetera in gradu 2. & 3. lenius. Ita n. iunguntur ibi Sodoma; quæ est contra legē naturæ. 2. Quia Lex naturæ semper obligat omnes; at S. Patriarchæ cōnubia adierunt in 2. & 3. gradu Leuitici: vt Iacob habuit duas sorores, *Gen. 29.* Iudas, *Gen. 38.* primogeniti vxorē dedit secundogenito; & promisit tertio-genito. Moyses, *Exod. 6.* natus est cōiugio nepotis & amitæ. Neq; hæc facta sunt dispēsante Deo propter mysterium; sed ex Cōsuetudine, quā licuit duas sorores vni viro nubere: nec S. Patres vnquā ibi mysteriū agnouerunt. Neq; peccarūt vt volunt Calu Beza, Melancht. quia mansissent in peccato illo. 3. Quia ibi prohibita alibi sunt licita in eod. gradu 2. vel 3. vt auunculi cū nepte ex sorore. Vide *Bell. 6. 27.* 4. *Deut. 25.* præcipitur, vt frater vxorem ducat fratris illiberis mortui: quod cōtra ius naturæ non est; & tamē *Leu. 18.* prohibetur: ergo non omnia ibi prohibita sunt iuris naturæ. Item, *Gen. 1.* Abraham & Nachor fratres duxere duas filias sui fratris Arā in 2. gradu; nec cōtra 1° naturæ.

DICO AD I. Panicbantur ob cōnubia vnde cōtraria naturæ; ob adulteria, & Sodomias, & idololatriā Nam istud *Leu. 18.* *Ad proximā sanguinis cui nemo accedat,* vnde, sine circumstātiis est legis naturæ: cum circumstātiis non est legis naturæ in 2 & 3. gradu.

AD II. Probabili est S. Ambr. & S. Thomæ Corinthi ū viuo patre incestasse noueram; nam 1. *Cor. 7.* *Scripti sunt propter eum qui passus est iniuriā.* AD III. Christus non Baptista, finit legē; & hanc pro-

fitēs Herodes eā tenebatur, teste S. Hier.

AD IV. Liquet suprā. AD V. Falsum assumtū: quia Cæsar vetat cōnubiū cum sorore vxoris mortuæ; Moyses permittit, teste Brentio. AD VI. Augustinus distinguit, vxorē ducere patris, fratris, patris Viuētis, adulterari est contra Decalogum & Leuiticū: at Mortui, non.

QVÆSTIO CXXI.

An rectè prohibeantur Coniugia olim ad se primū, nunc ad vsq; gradum quartum?

LVTHERANI & CALVINIANI iuxta negāt rectè prohiberi ab Ecclesia Patet *f. pr. q. 119.*

SVADENT istis. 1. Brentius in *Leuit. 18.* *Christus non venit leges potius condere: sed prædicare Euangelium. Ergo nec Pontifex debet leges ferre politicas.* 2. Luther, in *Capit. Babyl.* & Bucerus in *Mat. 19.* *Deus non prohibuit coniugia, nisi vsq; ad secundum gradum in linea inæquali: ergo temerè audeat plures prohibere Pa. 3.* Beza, Kemnitius; in Concilio Epauuensi can. 30. Turonensi 1. *Can. 12.* solum prohibentur vsque ad 2. gradum; ergo antiquitati fuerunt incogniti gradus 3. 4. 5. 6. 7.

AVTOR. Ecclesia potest ferre leges; tulitq; iuste, de gradibus cognationis. 1. Quia ait S. Aug. l. 15. *Ciu. c. 16.* *Inest humana verecūdie quiddā naturale, vt, cui debet propinquitatis verecūdiā, ab eo contineat libidinē.* 2. Quia cognati vsq; ad 4. gradū plerūq; in eadē domo degunt: quo magis viuāt innoxii, quasi necessaria accidit hæc prohibitio. Sic S. Amb. *ep. 66.* 3. Vt charitatis studiū latius inter extraneos propagetur. Sic S. Amb. *ep. 66.* 4. Cōsanguinei se naturaliter diligunt, si amor cōiugalit accederet, foret immoderatus. Sic *Aristotel. 1. 2. Politicorum.*

DICO AD I. Christus & non tulit, ferre tamē potuit; ergo potest & Vicari^o Christi. Deinde cum matrim. sit sacramentū, leges de eo non sunt merè politice

ca, sed & Ecclesiastica: Vnde & Christus sustulit polygamiã, & repudium, lege latã matrimoniali. AD II. Aliud cõuenit vni Iudæ; aliud toti Ecclesiæ omnium nationũ. Cũ autẽ Iudæi essent proni ad repudia, ideo in eadẽ tribui, & cognatione nubere sunt iussi, vt rariora essent cõnubia: quæ ratio non valet inter Christianos, ait *S. August. l. 15. Cinit. c. 16.*

AD III. Falsum est antiquitati ignotos gradus plures secundo vel tertio fuisse. Nã Alexãder II. in Conc. Lateran. anno 1060. prodit olim vsq; ad 7. gradum prohibita cõnubia. *S. Greg. l. 12. ep. 31.* sub annum 600. dispensauit cum Anglis conuersis in 3 & 4. gradu. &c.

Q V Æ S T I O C X X I I.

Num qua alia sint impedimenta?

LVTHERVS in *Capt. Babyl. & Beza lib. de repud.* Omnes Christiani sunt spirituales fratres; ergo aut cognatio spiritalis non est impedimentum connubial; aut cum Iolis ethnicis erat contrahendum.

AVTOR. Verè impedimẽta sunt. 1. *Cognatio spiritalis & legalis:* ob causas quatuor prædictas, Et ea non quælibet, sed nominata per Ecclesiã, sc. quæ ex Baptismo & Cõfirmatiõne oritur: in quib. vnus ab alio recipit esse spirituale, vt ei idcirco reuerentiã debeat. 2. *Publica honestas* est inchoata quædam affinitas; ideo vt perfecta affinitas dirimit in omnib. gradibus; sic in aliquo inchoata. 3. *Affinitas ex fornicatione* est vera affinitas nã *1. Cor. 6. Qui ad haret meretricii, vnũ corpus efficitur:* sicut per affinitatẽ ex matrimonio perfectã erunt duo in carne vna Ideo Dauid, *2. Reg. 20.* cõubinas suas, ab Absolone cognatas, a sese separauit, seu factas sibi nurus in filii connubio.

II. **LVTHERANI & Calviniani** nunc probant, quòd clandestina reprobemus: at improbant, quòd ante Concilium Tridentinum habita sint rata.

AVTOR. Impedimentũ nõ dirimens est Interdictũ Ecclesiæ illud de Clandestinis matrimon. Olim in Concil. Later. prohibita sunt; nũc in Trid. etiã irritata sunt; vt, tametsi cõsuetudinalia matrim. adsint omnia, nõ tamẽ modus

honestus; ideo censentur detestanda: Sicut, qui in peccato mortali sciens baptizatur, verè baptizatur, sed modo detestabili.

III. **KEMNITIVS** par. 2. *Exam. pag. 107.* CALVINVS *Instit. l. 4. c. 19. §. ult.* laudant legem de temporibus innuptialibus; arguunt tamen, 1. Quòd causa olim instituti illius cessare; sc. quòd Christiani ter in anno communicarent; nunc semel tantum. 2. Quòd nunc affingatur tempori sanctitas, impatiens copulæ coniugalis.

AVTOR. Tempora innuba rectè sunt constituta, vt sanctiora ob mysteriũ factius recollendũ triplex, Natale, Paschale, & Petecolle, quib. in Conc. Agathensi cõmunicare singuli iubebantur. Concil. Trid. solum Aduentum, & Quadragesimam constituit.

DICO AD I. Non sola Synaxis, sed etiam festorum celebritas est causa prohibitionis innube. AD II. Calumniã est mædax non solũ nuptiarũ celebratio prohibetur; nõ copulæ coniugalis, non sponsalia. Abstineret tamen a copulæ coniugali decet, ob orationẽ: *Vt. Exam. 19. H. brai ad legẽ accipiendã: 1. Cor. 12. Sicut in mundis ab vxotibus nesci licebat panibus p. oppositionis.*

IV. **MELANCHTHON** in *Loci. Bre. titus in Concil. Wirtemb.* Causas matrimonii solitribunt: facti vt magistratu. **KEMNITIVS** distinguit Respond. ad causã conscientiz ex Verbo Dei, est Ministrorum: Sanctitatem leges de matrimonio est politici magistratus. *S. Theodosius* tulit leges matrimoniales.

AVTOR. Causæ coniugales merè *Publicæ*, de dote, hæreditate, &c. ad seculari retri Magistratũ pertinent: *Spirituales* merè, vt de partibus Sacramenti, de benedictione, ad Ecclesiasticũ. *Mixta*, vt de gradibus, diuortio, impedimentis, ad secularẽ, sed subordinatã Ecclesiæ. Quia matrimonium & Sacramentũ sunt inseparabiliter coniuncta: Et eorũ leges pendunt ex Verbo Dei: Et Christus ipse respondit ius de diuortio & repudio, *Mat. 19. Et Apost. 1. Cor. 7.* Sic & Concilia, *Papæ. Episcopi;* ergo: Demum in Ver. Testa. in rebus dubiis ad xi. iudicatur Sacerdos vt Iudex, non vt Consiliarius: adeo vt inobediens, *Deut. 17.* mandaretur occidi. Hinc aliquot responsio Nouatores. FINIS.